

Visie op Sporthuis Stichtse Vecht

inleiding

Een Sporthuis brengt mensen bij elkaar om samen te sporten, te bewegen, te leven. Het gaat erom het beleid t.a.v. sportaccommodaties, -functionarissen en sociaal domein, voor zover dat een relatie heeft met sport, samen te brengen.

Analoog aan ontwikkelingen bij andere gemeenten in Nederland, bestaat het idee om alle sporttaken te verzelfstandigen en onder te brengen bij de Stichting Sporthuis Stichtse Vecht. Op dit moment zou één van de doelstellingen nog kunnen zijn om een besparing op de sportuitgaven te realiseren. Uiteraard is dat niet het primaire doel voor de lange termijn.

De Stichting Sporthuis Stichtse Vecht zou zich o.a. moeten richten op het beheer van gemeentelijke sportaccommodaties. De professionalisering die met de inzet van het Sporthuis gerealiseerd kan worden kan leiden tot lagere kosten en een optimale benutting van de sportaccommodaties. Door o.a. de omvang van activiteiten wordt efficiëntiewinst behaald, waarvan het resultaat weer ten goede komt aan sporten in Stichtse Vecht.

Het Sporthuis is in staat om verantwoordelijkheid op tal van gebieden te nemen. In de dienstverlening staat bijvoorbeeld duurzaamheid voorop. Sportverenigingen kunnen voor advies een beroep doen op de kennis en kunde die in het Sporthuis aanwezig is, bijvoorbeeld over fiscale- en onderhoudszaken.

Het Sporthuis neemt ook de sociaal-maatschappelijke rol serieus, daar waar het zoekt naar samenwerking voor bijvoorbeeld onderhoud van buitensportcomplexen, met het sociale werkbedrijf of andere zorginstaties, uitkeringsgerechtigden, etc. Deze samenwerking is wellicht ook mogelijk in bijvoorbeeld sportkantines. Maar ook andere elementen uit het Sociaal Domein kunnen aandacht krijgen via het Sporthuis: coaching van senioren bij het bewegen bijvoorbeeld, gehandicaptensport, etc.

Ook de samenwerking met de scholen (de "schoolsportcommissie") kan een plaats vinden in het Sporthuis, door accommodaties en dienstverlening beschikbaar te stellen om de activiteiten mogelijk te maken. Dat geldt uiteraard ook voor activiteiten van jongerencentra.

De Stichting Sporthuis Stichtse Vecht zou beheerd moeten worden door een (onafhankelijk en onbezoldigd) bestuur.

Bezuinigen:

In een aantal jaren tijd moet de Stichting Sporthuis Stichtse Vecht in staat geacht worden (zoals bijvoorbeeld Sporthuis Bunnik) een besparing op de exploitatiebijdrage te leveren van ongeveer 10 %. Daarmee draagt het Sporthuis bij aan de bezuinigingsdoelstellingen van de gemeente en blijven

de sportverenigingen zo goed als buiten schot. Daarmee blijft ook een breed aanbod van sportactiviteiten mogelijk.

Verbreiding:

De professionals van het Sporthuis kunnen ingezet worden bij andere samenwerkingsverbanden. Bijvoorbeeld met dorpshuizen (voor activiteiten), jongerencentra, een specifieke vereniging (voor multifunctioneel gebruik van velden of bijvoorbeeld voor dagelijks onderhoud), welzijnsorganisaties, buurtcomités, etc.

Het Sporthuis zou in Stichtse Vecht kunnen opereren als spin in het web van de lokale sport en heeft te maken met een uitgebreid netwerk en verschillende verhoudingen.

Transities in het sociale domein:

Door de privatisering van taken in het Sporthuis Stichtse Vecht is er een kans om ook in de sector sport en bewegen slagvaardig te anticiperen op de participatie samenleving. De waarde van sport en bewegen is immers groot op het terrein van participatie, vitaliteit, sociale activatie, cognitieve en motorische ontwikkeling, gezondheid en leefbaarheid in wijken en buurten. Sport is bovendien een sector waarin de kracht van de vrijwilliger al ondubbelzinnig tot uitdrukking komt. Het Sporthuis is een kans voor de gemeente Stichtse Vecht om niet alleen het accent te leggen op beheer en exploitatie, maar op een veel bredere vorm van faciliteren. Als breed georiënteerd facilitair bedrijf kan het Sporthuis een rol spelen in het kader van de Wmo en een regiefunctie voeren bij de inzet van bijvoorbeeld buurtsportcoaches/combinatiefunctionarissen in de gemeente.

Missie:

In een vitale samenleving doet iedereen op eigen kracht mee. Inwoners zijn zelfredzaam, de jeugd krijgt de kans zijn talenten te ontwikkelen en de (beweegvriendelijke) buurt vormt een prettige woon- en leefomgeving. De basis van een vitale samenleving wordt gevormd door een leven lang plezier in sport en bewegen. Sport en bewegen wordt de norm en begint door zo vroeg mogelijk in te spelen op de natuurlijke bewegingsdrang van elk kind. De Stichting Sporthuis Stichtse Vecht faciliteert en ondersteunt daarbij.

Visie:

Het Sporthuis legt o.a. accent op de beschikbaarheid van accommodaties om de samenleving optimaal te laten profiteren van de instrumentele kracht van sport en bewegen. Het exploiteren van sportaccommodaties (binnensport, buitensport) vormt een voorwaarde om te kunnen sporten, spelen en bewegen, maar het vormt niet de kerncompetentie van het Sporthuis. Die biedt alle kansen om initiatieven te ontplooiën door te verbinden. Accommodaties zijn en blijven betaalbaar

als er veel gebruik van wordt gemaakt, bezuinigingsdoelstellingen kunnen daardoor makkelijker behaald worden.

De participatiesamenleving vraagt om een “bedrijfsmodel” waarin niet service centraal staat, maar samenwerking. Een samenwerking met sociale en sportieve partners die er op gericht is de kracht en het plezier van sport niet te beperken tot diezelfde sport, maar ten gunste te brengen van de samenleving. Verbinden dus.

Dienstverlening in het cafetariamodel:

De dienstverlening kan opgebouwd worden vanuit het zgn. cafetariamodel: verenigingen en organisaties die gebruik maken van de accommodaties van het Sporthuis, krijgen de kans om zelf taken uit te voeren en daarmee kosten te besparen. Met elkaar kunnen ze uitwisselen wat de voordelen zijn van bepaalde keuzes. Vanuit het beheer kan het Sporthuis goed en transparant aangeven waar gebruikersvergoedingen op gebaseerd zijn. Buurtsportcoaches kunnen vervolgens helpen bij het inrichten en het gestructureerd uitvoeren van de taken. Deze besparingen maken het voor verenigingen mogelijk om hun accommodaties te verbeteren en open te stellen voor andere doelgroepen. Zo staan accommodaties zo weinig mogelijk leeg.

Er zijn verschillende redenen om het beheer van buitensportvoorzieningen te organiseren volgens het cafetariamodel. Vanuit dit model kunnen verenigingen een grotere rol spelen in het beheer, maar in voorkomende gevallen ook weer terugvallen op het Sporthuis.

- Als sportverenigingen zelf (een deel van) de onderhoudswerkzaamheden op zich nemen, wordt het meer ervaren als “hun” accommodatie, waar dan als vanzelf zuiniger mee omgaan wordt. Ze zijn “baas op eigen park/ in eigen huis” en zullen onderhoud en herstelwerkzaamheden eerder signaleren en verhelpen.
- Het zelf onderhouden van de accommodatie door de leden levert een bijdrage aan het clubgevoel. Voor het reguliere onderhoud moet een onderhoudsploeg komen. De accommodatie (en daarmee de vereniging) gaat een grotere rol spelen in het maatschappelijke leven van deze vrijwilligers.
- Door (een deel van) de onderhoudswerkzaamheden door de vereniging zelf te laten verrichten, nemen vrijwilligers de werkzaamheden van professionals over. Dit levert een financieel voordeel op.

Bij de overgang van full service onderhoud naar het cafetariamodel kan vraaggericht invulling worden gegeven aan het onderhoud, waarbij de sportverenigingen zelf onderhoudstaken op zich nemen. Overigens wordt dat ook nu al veel in eigen beheer gedaan door m.n. buitensportverenigingen. Bij binnensportverenigingen lijken er ook voldoende mogelijkheden te zijn om dit in te vullen. We moeten op zoek gaan naar taken die geschikt zijn voor dit model.

Het zelfbeheer, de overdracht van onderhoud aan de sportverenigingen vergt heldere afspraken met voldoende “checks and balances”, maar levert zowel maatschappelijke als financiële opbrengst op. Het kan in ieder geval niet “zomaar”, omdat het gaat om het behoud van maatschappelijk kapitaal. Met daarbij behorende financiële en fiscale risico’s. Juist om die reden wordt het zelfbeheer

begeleidt en in gezamenlijkheid door de Stichting Sporthuis Stichtse Vecht en de verenigingen ingevuld.

Buurtsportcoaches/combinatiefunctionarissen sport:

Combinatiefunctionarissen zijn functionarissen die voor 2/5 deel gesubsidieerd worden door de rijksoverheid. Het andere 3/5 deel wordt op dit moment betaald door de organisatie waaraan de functionaris is verbonden. Het zou ook anders kunnen: bijvoorbeeld dat 1/5 deel betaald wordt door verenigingen, 1/5 door scholen en/of bedrijven en 1/5 door de deelnemers aan de activiteiten.

Met de inzet van buurtsportcoaches kan de preventieve waarde van sport en bewegen optimaal benut worden, met name binnen het sociaal domein. Hier gaat het erom te zoeken naar een nieuw evenwicht in de verhoudingen tussen sportverenigingen, onderwijs, zorg- en welzijnsinstellingen, sportraad, gemeente, bedrijfsleven en inwoners. Vanuit brede samenwerking wordt gestreefd naar een Stichtse Vecht waarin iedereen meedoet, socialer en vitaler is. Meer participatie tegen minder kosten. Het Sporthuis kan de initiatieven bewaken en uit laten voeren door buurtsportcoaches die worden betaald vanuit een subsidie van de rijksoverheid, bijdragen van gemeente en deelnemende organisaties en bedrijven.

De activiteiten van buurtsportcoaches/combinatiefunctionarissen richten zich vooral op de volgende doelen:

- Ontwikkeling van talenten bij de jeugd
- Sociale participatie
- Bevorderen gezondheid en vitaliteit
- Prettige woon- en leefomgeving
- Samenwerking
- Wijkgerichte benutting van maatschappelijke voorzieningen
- Gezonde en sterke sportverenigingen.

De buurtsportcoach is een verbindende schakel, die er bijvoorbeeld voor kan zorgen dat ouderen die dreigen te vereenzamen actief worden betrokken bij sport en beweeg activiteiten. Of bijvoorbeeld een activiteit organiseert voor jongeren in verschillende kernen, waarbij deze jongeren via een puntensysteem concreet iets kunnen doen voor de wijk. Hij/zij kan zorgen voor een robuust sportkennismakingsprogramma voor op de scholen. En wijkgerichte sportinstuif activiteiten of buurtolympiades kunnen in samenwerking met verschillende sport- en maatschappelijke organisaties worden georganiseerd.